

Katarzyna Myszyńska

I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Płońsku

„Poszukujemy książek w katalogach bibliotecznych”

Konspekt zajęć w klasie I liceum ogólnokształcącego

Poszukujemy książek w katalogach bibliotecznych

Konspekt zajęć w klasie I liceum ogólnokształcącego

Miejsce zajęć:

Czytelnia szkolna.

Czas realizacji:

45 minut.

Cel ogólny:

Poznanie katalogów bibliotecznych.

Cele operacyjne:

Uczeń po zakończeniu zajęć:

- zapamięta:
 - rodzaje katalogów bibliotecznych (alfabetyczny i rzeczowy),
- rozumie:
 - do czego służą katalogi w bibliotece,
 - znaczenie takich pojęć jak: opis katalogowy, hasło, sygnatura, klasyfikacja UKD, numer inwentarzowy,
- potrafi:
 - z karty katalogowej odczytać informacje o książce,
 - odszukać potrzebną książkę w katalogach,
 - na podstawie karty katalogowej odszukać książkę na półce.

Środki dydaktyczne:

- foliogram - rodzaje katalogów bibliotecznych,
- foliogram - wzór karty katalogowej,
- plansze z klasyfikacją UKD,
- karty katalogowe do ćwiczeń z opisami książek znajdujących się w czytelni.

Metody pracy:

Pogadanka, ćwiczenia praktyczne.

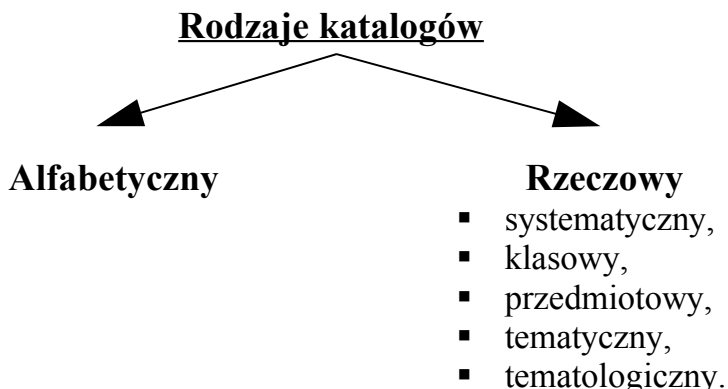
W trakcie zajęć uczniowie samodzielnie sporządzają notatki w zeszytach.

Przebieg zajęć:

- Powitanie uczniów.
- Swobodna rozmowa na temat różnych sposobów poszukiwania książek w bibliotece:
 - wolny dostęp do półek,
 - informacja bibliotekarza,
 - katalog biblioteczny.
- Nauczyciel podkreśla znaczenie katalogu jako głównego źródła informacji o zbiorach w bibliotece, zarówno dla czytelnika, jak i bibliotekarza.
- Rozmowa na temat czy ktoś z uczniów wie co to jest katalog biblioteczny, czy korzystał kiedykolwiek z tego źródła informacji. Zebranie i usystematyzowanie wiedzy uczniów na ten temat.

Katalog biblioteczny - spis książek, czasopism i innych dokumentów znajdujących się w bibliotece, opisanych według określonych zasad, ułożony według określonego porządku.

Rodzaje katalogów: prezentacja foliogramu

Katalog alfabetyczny - gromadzi opisy książek ułożone alfabetycznie według nazwiska autora bądź pierwszego wyrazu tytułu pracy zbiorowej.

Katalog rzeczowy (systematyczny) - gromadzi opisy książek według zawartości treści. Karty katalogowe ułożone są według UKD, natomiast w obrębie każdego działu alfabetycznie.

- Krótkie przypomnienie klasyfikacji UKD - prezentacja tablic.
- Kiedy korzystamy z katalogu alfabetycznego, a kiedy z rzeczowego?
 - Z katalogu alfabetycznego korzystają czytelnicy znający nazwisko autora lub autorów (dwóch, trzech) książki, a w przypadku pracy zbiorowej tytuł książki.
 - Z katalogu rzeczowego natomiast, gdy znają temat lub problematykę książki, a nie znają autora.
- Nauczyciel prezentuje szufladki katalogowe, zwraca uwagę na rozdzielacze literowe w katalogu alfabetycznym i rozdzielcze z nazwą działu w katalogu rzeczowym.
- Rozdanie uczniom kart katalogowych z opisami książek znajdujących się w czytelni.
- Prezentacja foliogramu - wzór karty katalogowej

WZÓR KARTY KATALOGOWEJ

Hasło (autorskie lub tytułowe)	sygnatura
Tytuł właściwy : dodatek do tytułu / oznaczenie odpowiedzialności .- Oznaczenie wydania Miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania .- Objętość książki : oznaczenie ilustracji ; format + oznaczenie dokumentu towarzyszącego. (Tytuł serii ; numeracja w obrębie serii) Uwagi ISBN	
Nr inwentarzowy	znak klasyfikacji

- Nauczyciel wspólnie z uczniami omawia budowę karty katalogowej. Zwraca uwagę na takie elementy opisu katalogowego jak: hasło, sygnatura, znak klasyfikacji UKD, numer inwentarzowy książki.

Hasło - decyduje o miejscu karty w katalogu; może być autorskie (1, 2 lub 3 autorów), bądź tytułowe (tytuł pracy zbiorowej).

Sygnatura - wskazuje miejsce książki w bibliotece.

Znak klasyfikacji - symboliczny zapis treści książki wykonany zgodnie z regułami UKD.

Numer inwentarzowy - liczba porządkowa pod jaką wpisana daną książkę do księgi inwentarzowej biblioteki.

- Uczniowie oglądają i analizują opisy katalogowe na otrzymanych wcześniej kartach, porównują ze wzorem karty na foliogramie. Nauczyciel odpowiada na ewentualne pytania uczniów, wyjaśnia wątpliwości.

Ćwiczenia praktyczne

Uczniowie podchodzą do półek i na podstawie kart katalogowych z opisami książek znajdujących się w czytelni odnajdują poszczególne egzemplarze na półkach.

Podsumowanie zajęć:

W celu utrwalenia wiadomości zdobytych na lekcji uczniowie przypominają podział katalogów i układ kart w nich zawartych.

Nauczyciel dziękuje za wspólną pracę.

Uporządkowanie stanowisk pracy.

Opracowała: Katarzyna Myszyńska, nauczyciel bibliotekarz,
I Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Płońsku